

CSŐDEGYEZSÉG JOGI TERMÉSZETE

A joggyakorlatot legintenzívebben foglalkoztató probléma változatlanul az, hogy a csődegyezés hatálya alá tartozó hitelezők érdeksérelme jogi úton hogyan orvosolható.

2009-ig, a kimunkált bírói gyakorlat a csődegyezséget anyagi jogi egyezségnek tekintette, mely utóbb, megtámadható volt.

A bíróságnak az egyezséget nem kellett jóváhagyni, azt az adós és a hitelezők kötötték meg, és a vagyonszelvény jóváhagyása után a bíróság eljárást befejező határozatának jogerőre emelkedésével vált mindenkire kiterjedő hatályú - s így a hozzá nem járuló hitelezők tekintetében is - kényszeregyezséggé. A csődeljárást lefolytató bíróság nem vizsgálhatta, hogy a csődegyezés tartalmában a jogszabályoknak megfelel-e, kizárólag a Cstv. szabályainak való megfelelés tekintetében ellenőrizhette az egyezséget (Cstv.21.§ (3) bekezdés). A formailag megfelelő egyezség alapján hozott eljárást befejező határozatot. Ezt követően a csődegyezés érvénytelenségének megállapítása érdekében keresetet lehetett benyújtani (BH1997. 453; EBH2000.336).

A Csődtörvénynek a 2009. szeptember 1-jén hatályba lépett 2009. évi LI. törvénnyel történt módosítását követően azonban a helyzet megváltozott, a jogalkotó az adós és a hitelezők által kötött egyezséget *bíróság által jóváhagyott egyezséggé minősítette* (Cstv. 21/A.§ (3) bekezdés). Külön szabályok hiányában a Cstv.6.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 148.§ (4) bekezdése szerint a bíróság által jóváhagyott egyezségnek – és így a csődegyezésnek is - ugyanaz a hatálya, mint a bírói ítéletnek. A Pp. rendelkezései szerint az egyezséget jóváhagyó jogerős végzés ítéleti hatálya miatt ellene a Pp. 262. §-a szerint csak perújítással lehet élni.

A Cstv. rendelkezései a perújítást az egyezséget jóváhagyó végzés ellen nem zárták ki egészen a 2012. március 1-éig. Az ekkor hatályba lépett 2011. évi CXCVII. törvény iktatta be a Cstv. 21/A.§ (3) bekezdésébe a perújítás kizártságát.

Nincs tehát a továbbiakban arra jogi lehetőség, hogy a jogerősen jóváhagyott csődegyezés alapját képező megállapodást támadja meg a hitelező.

Az adós csődeljárás során tanúsított csalárd magatartása megállapíthatósága esetén ugyanakkor a hitelező nincs elzárva attól, hogy az ebből eredő követelését perben érvényesítse. A Kúria Gfv.VII.30.171/2013/13. számú végzésében kifejtette, hogy a jogerősen jóváhagyott csődegyezséget követően a hitelező az adós és egy másik – akár közokiratba foglalt követeléssel rendelkező - hitelező közötti szerződés hatálytalanságának megállapítása, vagy kártérítés iránt keresetet nyújthat be, az adós és a másik hitelező csalárdságára hivatkozással. A Kúria álláspontja szerint, ilyen tartalmú kereset benyújtása nem kizárt, a kereset megalapozottsága azonban nem eredményezheti a csődegyezés érvénytelenségét, kizárólag a pert indító hitelező és az alperesek közötti viszonyban vizsgálható a kártérítés feltételeinek a fennállása és e körben vonható le a jogkövetkezménye is. Ugyanakkor a perben azok a kérdések nem tehetők vitássá, amelyek elbírálására a csődeljárás lehetőséget biztosított.

Egyezés a felszámolás során (eljárásjogi egyezés)

A felszámolást elrendelő végzés közzétételét követő 40 nap eltelté után, a felszámolási mérleg benyújtásáig a hitelezők és az adós között bármikor helye van egyezésnek.

Az egyezés előkészítése és annak megkötése esetén a gazdálkodó szervezetet jár el képviselője útján.

Az egyezés megkötésében az 57. § (1) bekezdés *a), c)* pontjában felsorolt követelések jogosultjai nem vehetnek részt.

Az egyezségi tárgyalásra az adós köteles a fizetőképesség helyreállítására alkalmas programot és egyezségi javaslatot készíteni.

A bíróság az adós kérelmére, a kérelem beérkezését követően 60 napon belül egyezségi tárgyalást tart, melyre az adóst, a felszámolót és az egyezés megkötésére jogosult hitelezőket idézi a fizetőképesség helyreállítására alkalmas program és az egyezségi javaslat, valamint a hitelezők felsorolásának kézbesítésével.

Az egyezségi tárgyalásra a felszámoló jelentést készít, amely összegezi az adós vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat, a felosztható vagyont, az egyes hitelezői csoportok követeléseit, és külön tájékoztatást ad az eddigi és várható követelésekről, valamint a függő követelésekről és kötelezettségekről is. **43. § (1)** Az egyezségi tárgyalás során a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet és a hitelezők megállapodhatnak a tartozások

a) kielégítésének sorrendjében,

b) teljesítési határidejének módosításában,

c) kielégítésének arányában és módjában, továbbá

d) mindabban, amit a felek az adós fizetőképességének helyreállítása érdekében vagy egyébként szükségesnek tartanak, különös tekintettel a bevételek növekedését eredményező intézkedésekre.

A hitelezők az egyezés megtartásának ellenőrzésére egy vagy több hitelezőt vagy kívülálló személyt jelölhetnek ki.

Egyezésre akkor kerülhet sor, ha azt az egyezés megkötésére jogosult hitelezők szavazatának legalább a fele minden csoportban támogatja, feltéve, hogy ezeknek a hitelezőknek a követelése az egyezés megkötésére jogosultak összes követelésének a kétharmad részét kiteszi.

A tárgyaláson jelen lévő feleknek a bíróság a az egyezséget jóváhagyó végzést a kihirdetéssel közli.

Ha az egyezés folytán a gazdálkodó szervezet fizetési képtelensége megszűnik, az 57. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti követelések kiegyenlítésre kerültek, vagy annak fedezete rendelkezésre áll, továbbá az egyezés megfelel a jogszabályoknak, a bíróság az egyezséget jóváhagyja. A végzés ellen perújításnak nincs helye.

A bíróság a felszámolási eljárást megszünteti, ha az adós valamennyi nyilvántartásba vett, elismert vagy nem vitatott tartozásának megfizetése megtörtént.